T001 A HÀM I 06-Kinh Du Hành

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

II1 Phaät noùi vôùi A-nan: “Naøy A-nan! Ñôøi coù taùm chuùng: moät laø chuùng Saùt-lî; hai laø chuùng Baø- la-moân; ba laø chuùng Cö só; boán laø chuùng Sa-moân; naêm laø chuùng Töù thieân vöông; saùu laø chuùng Ñao-lôïi thieân; baûy laø chuùng Ma; taùm laø chuùng Phaïm thieân. “Ta nhôù xöa kia, Ta töøng qua laïi trong chuùng Saùt-lî, cuøng hoï noùi naêng, ngoài ñöùng, chaúng bieát ñaõ bao nhieâu laàn. Nhôø söùc thieàn ñònh tinh taán maø nôi naøo Ta hieän ñeán, heã hoï coù saéc ñeïp thì saéc Ta ñeïp hôn. Hoï coù tieáng hay thì tieáng Ta hay hôn. Hoï töø giaõ Ta maø ñi, nhöng Ta khoâng töø giaõ hoï. Ñieàu hoï noùi ñöôïc, Ta cuõng noùi ñöôïc. Ñieàu hoï khoâng theå noùi ñöôïc, Ta cuõng noùi ñöôïc. Ta thöôøng thuyeát phaùp cho hoï, chæ baøy, giaùo huaán, khieán cho lôïi ích, hoan hyû2, roài bieán maát khoûi nôi ñoù, maø hoï khoâng bieát Ta laø trôøi hay laø ngöôøi. Nhö theá cho ñeán, Ta töøng qua laïi trong chuùng Phaïm thieân khoâng bieát laø bao nhieâu laàn ñeå thuyeát phaùp cho hoï, maø hoï cuõng ñeàu chaúng bieát Ta laø ai.” “A-nan baïch Phaät: “Theá Toân, thaät laø kyø dieäu, chöa töøng coù, môùi coù theå thaønh töïu ñöôïc nhö theá.” Phaät noùi: “Phaùp vi dieäu chöa töøng coù nhö vaäy, naøy A-nan, thaät laø kyø dieäu, thaät laø hy höõu, duy chæ Nhö Lai môùi thaønh töïu ñöôïc.” Phaät laïi baûo A-nan: “Nhö Lai coù theå bieát roõ söï sanh khôûi, toàn taïi vaø bieán maát cuûa thoï;

1. Baûn Haùn, Phaät Thuyeát Tröôøng A-haøm kinh, ñeä tam quyeån, “Du Haønh kinh Ñeä nhò trung”, Ñaïi I, tr.16b-23b. 2. Thò, giaùo, lôïi, hyû : thöù töï thuyeát phaùp cuûa Phaät; Paøli: sandasseti samaødapeti samuttejeti sampahamsati, khai thò, khích leä, coå vuõ, laøm cho hoan hyû.

81 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I bieát roõ söï sanh khôûi, toàn taïi vaø bieán maát cuûa töôûng; söï sanh khôûi, toàn taïi vaø bieán maát cuûa quaùn3. Ñoù môùi thaät laø phaùp kyø dieäu chöa töøng coù cuûa Nhö Lai, ngöôi neân ghi nhôù.” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân laïi baûo A-nan cuøng ñi ñeán Höông thaùp4, roài tôùi moät goác caây traûi toïa ngoài vaø baûo A-nan nhoùm heát caùc Tyø-kheo hieän coù maët chung quanh Höông thaùp laïi giaûng ñöôøng. A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, taäp hoïp taát caû, roài baïch Phaät: “Ñaïi chuùng ñaõ tuï taäp. Cuùi xin Ñöùc Thaùnh bieát thôøi.” Theá Toân beøn ñi ñeán giaûng ñöôøng, ngoài treân choã doïn saün. Roài Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Caùc ngöôi neân bieát, Ta do nhöõng phaùp sau ñaây maø töï thaân taùc chöùng, thaønh Toái chaùnh giaùc. Ñoù laø Boán nieäm xöù, Boán yù ñoaïn5, Boán thaàn tuùc, Boán thieàn ñònh, Naêm caên, Naêm löïc, Baûy giaùc yù6 vaø Taùm thaùnh ñaïo. Caùc ngöôi haõy neân cuøng nhau tu taäp ôû trong phaùp ñoù, cuøng nhau hoøa ñoàng kính thuaän, chôù sinh tranh tuïng. Cuøng ñoàng moät thaày hoïc haõy cuøng ñoàng hoøa hôïp nhö nöôùc vôùi söõa. ÔÛ trong phaùp Ta, haõy tinh caàn tu hoïc, cuøng soi saùng cho nhau, cuøng nhau hoan hyû. “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôi neân bieát, Ta töø caùc phaùp naøy maø töï mình chöùng ngoä, roài coâng boá ra nôi ñaây. Töùc laø, Kheá kinh, Kyø daï kinh, Thoï kyù kinh, Keä kinh, Phaùp cuù kinh, Töông öng kinh, Baûn duyeân kinh, Thieân baûn kinh, Quaûng kinh, Vò taèng

höõu kinh, Chöùng duï kinh, Ñaïi giaùo kinh. Caùc ngöôi haõy ghi nhôù kyõ, tuøy khaû naêng maø phaân tích, tuøy söï maø tu haønh. Vì sao vaäy? Nhö Lai khoâng bao laâu nöõa, sau ba thaùng nöõa, seõ vaøo Nieát-baøn.” Caùc Tyø-kheo sau khi nghe lôøi aáy, raát ñoãi kinh ngaïc, söûng soát hoang mang, vaät mình xuoáng ñaát, caát tieáng keâu than: “Nhanh choùng laøm sao, Theá Toân dieät ñoä! Ñau ñôùn laøm sao, con maét cuûa theá gian saép taét! Chuùng ta töø nay maõi maõi maát maùt!” Hoaëc coù Tyø-kheo

3.

Haù n: quaùn khôûi truï dieät , khoân g roõ nghóa. D.15 vaø No.7 khoâng coù chi tieát naøy .

4.

Höông thaùp , khoâng roõ ñòa danh. No.7 (Ñaïi I, tr.192b): giaûng ñöôøng Truøng caùc, trong röøng Ñaïi laâm. D.15, sñd.: Kuæagaørasaøla, Mahaøvana.

5.

YÙ ñoaïn , cuõng noùi laø chaùnh ñoaïn hay chaùnh caàn ; Paøli: sammappadhaøna, Skt.: samyak-prahaønaøkhya.

6.

Giaùc yù hay giaùc chi , hay boà-ñeà phaàn ; Paøli: bojjhaíga; Skt.: bodhyaíga.

vaät vaõ buoàn khoùc, laên loän keâu ca, khoâng töï keàm cheá ñöôïc, khaùc naøo nhö raén bò ñöùt laøm hai khuùc, laên loän ngaéc ngoaûi, khoâng bieát ñi veà ñaâu.7 Phaät baûo: “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôi chôù oâm loøng öu bi nhö vaäy. Töø trôøi ñaát ñeán ngöôøi vaät, khoâng coù caùi gì sanh ra maø khoâng keát thuùc. Muoán caùc phaùp höõu vi khoâng bò bieán dòch, thì khoâng theå naøo ñöôïc. Tröôùc ñaây Ta ñaõ töøng daïy aân aùi laø voâ thöôøng, coù hoäi hôïp taát coù chia ly. Thaân naøy khoâng phaûi cuûa mình, maïng naøy khoâng ôû laâu ñöôïc.” Baáy giôø Theá Toân noùi baøi keä: Ta nay töï taïi Ñeán choã an oån; Noùi roõ nghóa naøy Cho chuùng hoøa hôïp. Ta nay giaø roài, Vieäc laøm ñaõ xong, Nay neân xaû thoï. Nieäm khoâng buoâng lung, Tyø-kheo giôùi ñuû; Thaâu nhieáp ñònh yù, Thuû hoä taâm mình. ÔÛ trong phaùp Ta, Ai khoâng buoâng lung, Seõ döùt goác khoå, Khoûi sanh giaø cheát. Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: “Ta nay sôû dó khuyeân daïy caùc oâng nhö theá, vì thieân ma Ba-tuaàn, vöøa roài ñeán thænh caàu ta, noùi: ‘YÙ Phaät8 chöa muoán vaøo Nieát-baøn sôùm. Nay ñaõ phaûi thôøi roài, xin Ngaøi mau dieät ñoä.’ Ta baûo ma Ba-tuaàn: ‘Haõy thoâi! Haõy thoâi! Ta töï bieát thôøi. Ta coøn ñôïi chuùng Tyø-kheo cuûa Ta hoäi ñuû… cho ñeán, khieán cho chö Thieân vaø loaøi ngöôøi thaûy ñeàu thaáy ñöôïc söï thaàn dieäu.’ Baáy giôø ma Ba-tuaàn laïi noùi vôùi Ta raèng: ‘Thuôû xöa, ôû Uaát-beä-la, beân doøng soâng Ni-lieân-thuyeàn, döôùi goác caây A-du-ba ni-caâu-luaät, Phaät khi môùi thaønh Chaùnh giaùc, toâi ñaõ thöa Ngaøi raèng: ‘YÙ Phaät khoâng muoán

7.

Paøli vaø No. 7 ñeàu khoâng coù chi tieát naøy.

8.

Xem cht. 73.

83 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I Nieát-baøn sôùm. Nay thaät laø ñuùng luùc. Ngaøi haõy nhanh choùng nhaäp Nieát- baøn.' Khi aáy Nhö Lai traû lôøi toâi raèng: 'Haõy thoâi ñi, naøy Ba-tuaàn. Ta töï bieát thôøi. Nhö Lai nay chöa nhaäp Nieát-baøn, vì coøn ñôïi ñeä töû Ta tuï hoäi ñoâng ñuû v.v..., cho ñeán, chö Thieân vaø loaøi ngöôøi thaáy ñöôïc söï thaàn thoâng bieán hoùa, khi aáy Ta môùi nhaäp Nieát-baøn.' Nay ñaây, ñeä töû cuûa Nhö Lai ñaõ hoäi ñuû..., cho ñeán, chö Thieân vaø loaøi ngöôøi ñeàu thaáy ñöôïc söï thaàn thoâng bieán hoùa. Nay chính laø luùc, sao Ngaøi khoâng nhaäp Nieát-baøn?' Ta noùi: 'Haõy thoâi ñi, naøy Ba-tuaàn. Phaät töï bieát thôøi. Ta khoâng truï theá bao laâu nöõa. Sau ba thaùng nöõa, Ta seõ dieät ñoä.' Luùc aáy ma Ba-tuaàn nghó raèng Phaät taát khoâng noùi doái, beøn vui möøng phaán khôûi, hoát nhieân bieán maát. Ma ñi chöa bao laâu, ôû nôi thaùp Giaù-baø-la, baèng ñònh yù tam-muoäi, Ta xaû thoï haønh. Ngay luùc ñoù, ñaïi ñòa chaán ñoäng. Trôøi ngöôøi thaûy ñeàu kinh sôï, loâng toùc döïng ngöôïc. Phaät phoùng aùnh saùng roïi suoát voâ cuøng, nôi choã toái taêm cuõng ñöôïc soi saùng, thaûy ñeàu troâng thaáy nhau. Baáy giôø Ta noùi keä tuïng raèng: Trong hai haønh höõu voâ, Ta nay xaû höõu vi. Noäi chuyeân tam-muoäi ñònh Nhö chim ra khoûi tröùng. Baáy giôø, Hieàn giaû A-nan ñöùng daäy, tròch aùo baøy vai höõu, quyø goái phaûi saùt ñaát, chaép tay baïch Phaät: "Cuùi mong Ñöùc Theá Toân, löu truù moät kieáp, chôù voäi dieät ñoä, vì loøng thöông töôûng chuùng sanh, ñeå laøm ích lôïi cho trôøi, ngöôøi." Ñöùc Theá Toân yeân laëng khoâng ñaùp. A-nan thöa thænh ñeán ba laàn. Phaät baûo: "A-nan! Ngöôi coù tin ñaïo Chaùnh giaùc cuûa Nhö Lai khoâng?" A-nan ñaùp: "Thöa vaâng, con tin chaéc thaät lôøi Phaät noùi." Phaät noùi: "Neáu ngöôi coù tin, sao ba laàn quaáy raày Ta? Ngöôi ñaõ tröïc tieáp nghe töø Phaät, tröïc tieáp laõnh thoï töø Phaät raèng, nhöõng ai ñaõ tu taäp boán thaàn tuùc, tu taäp nhieàu laàn, chuyeân nieäm khoâng queân, thì coù theå tuøy yù muoán maø keùo daøi tuoåi thoï trong moät kieáp hoaëc moät kieáp hôn. Phaät ñaõ tu taäp boán thaàn tuùc, tu taäp nhieàu laàn, chuyeân nieäm khoâng queân, tuøy theo yù muoán coù theå soáng hôn moät kieáp, ñeå tröø söï toái taêm cho ñôøi, laøm lôïi ích

nhieàu ngöôøi, cho trôøi vaø ngöôøi ñöôïc an laïc. Taïi sao luùc ñoù ngöôi khoâng thænh caàu Nhö Lai chôù dieät ñoä? Nghe laàn thöù hai, coøn khaû thöù. Cho ñeán laàn thöù ba, ngöôi cuõng khoâng khuyeán thænh Nhö Lai soáng theâm moät kieáp hoaëc moät kieáp hôn, ñeå tröø toái taêm cho ñôøi, ñem laïi lôïi ích an laïc cho haøng thieân nhaân. Nay ngöôi môùi noùi, haù chaúng muoän laém ö? Ta ba laàn hieän töôùng, ngöôi ba laàn im laëng. Sao luùc aáy ngöôi khoâng noùi vôùi Ta raèng 'Nhö Lai haõy soáng theâm moät kieáp hoaëc moät kieáp hôn, ñeå tröø söï toái taêm cho ñôøi, vì lôïi ích cho nhieàu ngöôøi, ñeå cho trôøi ngöôøi ñöôïc an laïc'? "Haõy thoâi, A-nan, nay Ta ñaõ xaû tuoåi thoï, ñaõ boû, ñaõ nhoå roài. Muoán Nhö Lai traùi vôùi lôøi ñaõ noùi ra, thì khoâng bao giôø coù tröôøng hôïp ñoù. Ví nhö moät ngöôøi haøo quyù ñaõ nhoå ñoà aên xuoáng ñaát, hoï coøn laáy aên trôû laïi ñöôïc khoâng?" A-nan ñaùp: "Khoâng". "Nay Nhö Lai cuõng vaäy, ñaõ boû, ñaõ nhoå roài ñaâu coøn töï mình aên

laïi nöõa.” Phaät laïi baûo A-nan cuøng ñi ñeán thoân Am-baø-la. A-nan xeáp y oâm baùt, cuøng vôùi ñaïi chuùng ñi theo Theá Toân, do theo ñöôøng töø Baït-kyø ñeán Am-baø-la. Khi ñeán thoân Am-baø-la, tôùi moät ñoài caây, Phaät daïy caùc Tyø- kheo veà giôùi, ñònh, tueä; tu giôùi ñaéc ñònh9, ñöôïc quaû baùo lôùn; tu ñònh ñaéc trí, ñöôïc quaû baùo lôùn; tu trí taâm tònh, ñöôïc giaûi thoaùt hoaøn toaøn10, döùt heát ba thöù laäu hoaëc laø duïc laäu, höõu laäu vaø voâ minh laäu. Sau khi ñaõ giaûi thoaùt lieàn phaùt sanh trí veà söï giaûi thoaùt11, sanh töû döùt heát, phaïm haïnh ñaõ vöõng, ñieàu caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn phaûi taùi sinh nöõa.” Baáy giôø, sau khi tuøy nghi an truù ôû thoân Am-baø-la, Ñöùc Theá Toân laïi baûo A-nan: “Haõy söûa soaïn ñeå ñi thoân Chieâm-baø, thoân Kieàn-ñoà, thoân Baø-leâ-baø vaø thaønh Phuï-di12. A-nan ñaùp: “Thöa vaâng”. Roài xeáp y oâm baùt, cuøng ñaïi chuùng theo haàu Theá Toân, theo con ñöôøng töø Baït-kyø ñi laàn ñeán

9. Haùn: tu giôùi hoaïch ñònh. Tham chieáu Paøli, D.15, sñd.: sìlaparibhaøvito samaødhi; Tröôøng I, tr.554: “ñònh cuøng tu vôùi giôùi”. Xem cht.21. 10. Tham chieáu, Tröôøng I, tr.555: “Taâm cuøng tu vôùi tueä seõ ñöa ñeán giaûi thoaùt hoaøn toaøn…” Xem cht.22. 11. Nghóa laø, sau khi giaûi thoaùt, bieát roõ mình ñaõ giaûi thoaùt. 12. Am-baø-la , Chieâm-baø , Kieàn-ñoàà , Baø-leâ-baø (TNM: Baø-leâsa
). Phuiï -di .

85 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I caùc thaønh khaùc, ñeán phía Baéc thaønh Phuï-di13, nghæ laïi trong röøng Thi-xaù- baø14. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ta seõ noùi cho caùc ngöôi nghe Boán ñaïi giaùo phaùp15. Haõy laéng nghe, haõy suy ngaãm kyõ.” Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Kính vaâng, baïch Theá Toân! Chuùng con muoán nghe.” Phaät noùi: “Boán phaùp aáy laø gì? Neáu coù vò Tyø-kheo naøo noùi nhö vaày: ‘Naøy chö Hieàn, toâi töøng ôû taïi thoân kia, thaønh kia, nöôùc kia, ñích thaân theo Phaät ñöôïc nghe, ñöôïc laõnh thoï giaùo phaùp naøy.’ Nghe nhö vaäy thì caùc ngöôi cuõng khoâng neân voäi tin, cuõng khoâng neân baøi baùc. Haõy nöông theo Kinh maø xeùt choã hö thaät. Nöông theo Luaät, nöông theo Phaùp maø xeùt roõ goác ngoïn. Neáu thaáy lôøi noùi aáy khoâng ñuùng Kinh, khoâng ñuùng Luaät, khoâng ñuùng Phaùp, thì caùc ngöôi haõy noùi laïi ngöôøi kia raèng: ‘Phaät khoâng noùi nhö theá, ngöôi ñaõ nhôù laàm chaêng? Bôûi vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi traùi vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy naøy Hieàn só, ngöôi chôù coù thoï trì vaø chôù ñem noùi cho ngöôøi khaùc. Haõy töø boû noù ñi.’ Traùi laïi neáu xeùt thaáy lôøi kia ñuùng Kinh, ñuùng Luaät, ñuùng Phaùp thì haõy noùi vôùi ngöôøi kia raèng: ‘Lôøi ngöôi vöøa noùi, ñuùng laø lôøi Phaät noùi. Vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi phuø hôïp vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy Hieàn só! Haõy caån thaän thoï trì vaø roäng noùi cho ngöôøi nghe, chôù coù töø boû.’ Ñoù laø ñaïi phaùp thöù nhaát. “Laïi nöõa, neáu coù Tyø-kheo naøo noùi nhö vaày: ‘Naøy chö Hieàn, toâi töøng ôû taïi thoân kia, thaønh kia, nöôùc kia, ñích thaân nghe töø chuùng Taêng hoøa hôïp vôùi caùc vò kyø cöïu ña vaên, ñöôïc laõnh thoï Phaùp naøy, Luaät naøy, Giaùo naøy.’ Nghe nhö vaäy thì caùc ngöôi cuõng khoâng neân voäi tin, cuõng khoâng neân baøi baùc. Haõy nöông theo Kinh maø xeùt choã hö thaät. Nöông theo Luaät, nöông theo Phaùp maø xeùt roõ goác

ngoïn. Neáu thaáy lôøi noù i aá y khoâ n g ñuù n g Kinh, khoâ n g ñuù n g Luaä t, khoâ n g ñuù n g Phaù p , thì caù c

13. Loä trình theo No.7 (Ñaïi I tr.195b): ñeán Töôïng thoân, Am-ba-la thoân, Dieâm-phuø thoân, cuoái cuøng laø Thieän giaøø thaønh, töùc Phuø-di. Loä trình theo baûn Paøli: Hatthigama, Ambagama, Jambugama, Bhoganagara. 14. Thi-xaù-baø , teân loaïi caây lôùn; Paøli: Siösapa. 15. Töù ñaïi giaùo phaùp ; Paøli: cattaøro mahaøpadesaø.

ngöôi haõ y noù i laï i ngöôø i kia raè n g: ‘Phaä t khoâ n g noù i nhö theá , ngöôi ñaõ nghe, nhôù laàm chaêng? Bôûi vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi traùi vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy naøy Hieàn só, ngöôi chôù coù thoï trì vaø chôù ñem noùi cho ngöôøi khaùc. Haõy töø boû noù ñi.’ Traùi laïi neáu xeùt thaáy lôøi kia ñuùng Kinh, ñuùng Luaät, ñuùng Phaùp thì haõy noùi vôùi ngöôøi kia raèng: ‘Lôøi ngöôi vöøa noùi, ñuùng laø lôøi Phaät noùi. Vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi phuø hôïp vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy Hieàn só! Haõy caån thaän thoï trì vaø roäng noùi cho ngöôøi nghe, chôù coù töø boû.’ Ñoù laø ñaïi phaùp thöù hai. “Laïi nöõa, neáu coù Tyø-kheo naøo ñeán noùi nhö vaày: ‘Naøy chö Hieàn, toâi töøng ôû taïi thoân kia, thaønh kia, nöôùc kia, ñích thaân nghe töø nhieàu vò Tyø-kheo, laø nhöõng ngöôøi trì Phaùp, trì Luaät, trì Luaät nghi, ñöôïc laõnh thoï Phaùp naøy, Luaät naøy, Giaùo naøy.’Nghe nhö vaäy thì caùc ngöôi cuõng khoâng neân tin, cuõng khoâng neân baøi baùc. Haõy nöông theo Kinh maø xeùt choã hö thaät. Nöông theo Luaät, nöông theo Phaùp maø xeùt roõ goác ngoïn. Neáu thaáy lôøi noùi aáy khoâng ñuùng Kinh, khoâng ñuùng Luaät, khoâng ñuùng Phaùp, thì caùc ngöôi haõy noùi laïi ngöôøi kia raèng: ‘Phaät khoâng noùi nhö theá, ngöôi ñaõ nghe, nhôù laàm chaêng? Bôûi vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi traùi vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy naøy Hieàn só, ngöôi chôù coù thoï trì vaø chôù ñem noùi cho ngöôøi khaùc. Haõy töø boû noù ñi.’ Traùi laïi neáu xeùt thaáy lôøi kia ñuùng Kinh, ñuùng Luaät, ñuùng Phaùp thì haõy noùi vôùi ngöôøi kia raèng: ‘Lôøi ngöôi vöøa noùi, ñuùng laø lôøi Phaät noùi. Vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi phuø hôïp vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy Hieàn só! Haõy caån thaän thoï trì vaø roäng noùi cho ngöôøi nghe, chôù coù töø boû.’ Ñoù laø ñaïi phaùp thöù ba. “Laïi nöõa, neáu coù Tyø-kheo naøo ñeán noùi nhö vaày: ‘Naøy chö Hieàn, toâi töøng ôû taïi thoân kia, thaønh kia, nöôùc kia, ñích thaân töø moät vò Tyø-kheo kia, laø ngöôøi trì Phaùp, trì Luaät, trì Luaät nghi, ñöôïc laõnh thoï Giaùo phaùp naøy.’ Nghe nhö vaäy thì caùc ngöôi cuõng khoâng tin, cuõng khoâng neân baøi baùc. Haõy nöông theo Kinh maø xeùt choã hö thaät. Nöông theo Luaät, nöông theo Phaùp maø xeùt roõ goác ngoïn. Neáu thaáy lôøi noùi aáy khoâng ñuùng Kinh, khoâng ñuùng Luaät, khoâng ñuùng Phaùp, thì caùc ngöôi haõy noùi laïi ngöôøi kia raèng: ‘Phaät khoâng noùi nhö theá, ngöôi ñaõ nhôù laàm chaêng? Bôûi vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi traùi vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy naøy Hieàn só, ngöôi chôù coù thoï trì vaø chôù ñem noùi cho ngöôøi khaùc. Haõy töø boû noù ñi.’ Traùi laïi neáu xeùt thaáy lôøi kia ñuùng Kinh, ñuùng Luaät, ñuùng Phaùp thì haõy noùi vôùi

ngöôøi kia raèng: ‘Lôøi ngöôi vöøa

87 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I noùi, ñuùng laø lôøi Phaät noùi. Vì chuùng toâi nöông Kinh, nöông Luaät, nöông Phaùp. Maø lôøi ngöôi vöøa noùi phuø hôïp vôùi Chaùnh phaùp. Vaäy Hieàn só! Haõy caån thaän thoï trì vaø roäng noùi cho ngöôøi nghe, chôù coù töø boû.’ Ñoù laø ñaïi phaùp thöù tö.” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân sau khi tuøy nghi truù ôû thaønh Phuï-di laïi baûo A-nan cuøng ñi ñeán thaønh Ba-baø16. A-nan ñaùp: “Kính vaâng”, roài xeáp y oâm baùt, vôùi ñaïi chuùng ñi theo Theá Toân, theo con ñöôøng Maït-la ñi vöôøn Xaø-ñaàu17, thaønh Ba-baø. Nôi ñaây coù con trai cuûa moät ngöôøi thôï teân laø Chaâu-na18 nghe Phaät töø Maït-la kia ñeán thaønh naøy, lieàn y phuïc chænh teà tìm ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã chaân Phaät, roài ngoài laïi moät beân. Phaät theo thöù lôùp thuyeát phaùp cho Chaâu-na, chæ baøy, giaùo huaán, khieán cho lôïi ích hoan hyû. Chaâu-na sau khi nghe phaùt tín taâm hoan hyû, beøn thænh Phaät ngaøy mai ñeán nhaø cuùng döôøng. Phaät laøm thinh nhaän lôøi. Chaâu-na bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi, lieàn ñöùng daäy leã Phaät, roài lui veà. Ngay ñeâm ñoù oâng söûa soaïn thöùc aên. Ngaøy mai, vaøo thôøi gian thích hôïp, oâng trôû laïi thænh Phaät. Baáy giôø, Theá Toân khoaùc y caàm baùt cuøng vôùi ñaïi chuùng tuøy tuøng ñeán nhaø oâng, ngoài leân choã ngoài doïn saün. Sau khi Phaät vaø ñaïi chuùng ñaõ an toïa, Chaâu-na ñem moùn aên daâng Phaät vaø chuùng Taêng. OÂng laïi naáu rieâng moät thöù naám Chieân-ñaøn19 laø thöùc aên traân quyù kyø laï ít thaáy, ñem daâng rieâng cho Phaät. Phaät baûo Chaâu-na chôù ñem thöù naám aáy cho chuùng Taêng aên. Chaâu-na vaâng lôøi, khoâng daùm doïn cho chuùng Taêng. Luùc baáy giôø, trong ñaïi chuùng Tyø-kheo coù moät Tyø-kheo giaø, xuaát gia luùc tuoåi xeá chieàu, ngay treân maâm aên, duøng ñoà ñöïng dö ñeå laáy20. Chaâu-na, sau khi thaáy chuùng Taêng thoï trai xong, caát bình baùt vaø duøng nöôùc röûa xong, lieàn ñeán tröôùc Phaät maø hoûi baèng baøi keä raèng:

16. Ba-baø ; Paøli: Paøvaø. 17. Xaø ñaàu vieân ; Paøli: Paøvaøyaö viharati Cundassa kammaøraputtassa ambavane, truù ôû Paøvaø trong vöôøn xoaøi cuûa con trai ngöôøi thôï saét teân laø Cunda. 18. Haùn: coâng sö töû danh vieát Chaâu-na . No.7: coâng xaûo töû danh vieát Thuaàn Ñaø ; Paøli: cundo kammaøraputto, Cunda, ngöôøi thôï (hoaëc con trai ngöôøi thôï) luyeän kim. 19. Haùn: Chieân-ñaøn thoï nhó ; Paøli: Suøkara-maddava. 20. Haùn: dö khí thuû . Baûn Toáng, dö thuû khí . Caùc baûn Nguyeân Minh: dö nhó khí . Caùc baûn khoâng thoáng nhaát, nghóa khoâng roõ raøng. Coù leõ muoán noùi Tyø-kheo naøy laáy choã naám Phaät ñaõ aên coøn laïi. D.15, sñd.: Tröôøng I, tr.624: Phaät baûo Cunda ñem choân kyõ choã naám coøn laïi.

Xin hoûi Ñaïi Thaùnh Trí,
Ñaáng Chaùnh Giaùc Chí Toân:
Ñôøi coù maáy Sa-moân,
Kheùo huaán luyeän ñieàu phuïc?
Phaät ñaùp baèng baøi keä:
Theo nhö ngöôi vöøa hoûi,

Coù boán haïng Sa-moân,
Chí höôùng khoâng ñoàng nhau,
Ngöôi haõy nhaän thöùc roõ:
Moät, haønh ñaïo thuø thaéng;
Hai, kheùo giaûng ñaïo nghóa;
Ba, y ñaïo sinh soáng;
Boán, laøm oâ ueá ñaïo.
Sao goïi 'ñaïo thuø thaéng'?
Sao 'kheùo noùi ñaïo nghóa'?
Sao 'y ñaïo sinh hoaït'?
Sao 'laøm ñaïo oâ ueá'?
Beû gai nhoïn aân aùi,
Quyeát chaéc vaøo Nieát-baøn;
Vöôït khoûi ñöôøng Thieân nhaân,
Laø haønh ñaïo thuø thaéng.
Kheùo hieåu ñeä nhaát nghóa
Giaûng ñaïo khoâng caáu ueá,
Nhaân töø giaûi nghi ngôø,
Laø haïng kheùo thuyeát ñaïo.
Kheùo trình baøy phaùp cuù
Nöông ñaïo maø nuoâi soáng,
Xa mong coõi voâ caáu;
Laø haïng soáng y ñaïo.
Trong oâm loøng gian taø,
Ngoaøi nhö tuoàng thanh baïch.
Hö doái khoâng thaønh thaät,
Laø haïng laøm nhô ñaïo.
Sao goïi 'goàm thieän aùc',
Tònh, baát tònh xen laãn.
Maët ngoaøi hieän toát ñeïp,
Nhö chaát ñoàng maï vaøng,
89 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I Ngöôøi tuïc thaáy lieàn baûo: "Ñoù laø Thaùnh ñeä töû, Caùc vò khaùc khoâng baèng, Ta chôù boû loøng tin". Ngöôøi gìn giöõ ñaïi chuùng, Trong tröôïc giaû ngoaøi thanh. Che giaáu ñieàu gian taø, Kyø thaät loøng phoùng ñaõng. Chôù troâng daùng beà ngoaøi, Ñaõ voäi ñeán thaân kính. Che giaáu ñieàu gian taø, Kyø thaät loøng phoùng ñaõng. Roài Chaâu-na laáy moät caùi giöôøng nhoû ñaët ngoài tröôùc Phaät. Phaät laàn löôït thuyeát phaùp, chæ baøy, khuyeán khích, khieán cho lôïi ích, hoan hyû. Sau ñoù, vôùi ñaïi chuùng theo haàu, Phaät trôû veà. Vöøa ñeán giöõa ñöôøng, Phaät döøng laïi döôùi moät goác caây vaø baûo A-nan: "Ta ñau löng, ngöôi haõy traûi choã ngoài." A-nan ñaùp vaâng, roài traûi choã ngoài.

Phaät nghæ ngôi. Baáy giôø, A-nan laïi traûi moät choã ngoài thaáp hôn vaø ngoài tröôùc Phaät. Phaät hoûi A-nan: “Vöøa roài oâng thaáy Chaâu-na coù yù gì hoái haän khoâng? Neáu coù hoái haän laø töï ñaâu?” A-nan ñaùp: “Chaâu-na vöøa cuùng döôøng Phaät nhö vaäy khoâng ñöôïc phuùc lôïi gì caû. Vì sao? Taïi vì sau khi Ñöùc Nhö Lai thoï trai ôû nhaø oâng thì Ngaøi vaøo Nieát-baøn!” Phaät noùi: “A-nan chôù noùi nhö vaäy, chôù noùi nhö vaäy! Hieän nay Chaâu-na ñöôïc nhieàu lôïi lôùn, ñöôïc soáng laâu, ñöôïc saéc ñeïp, ñöôïc söùc löïc, ñöôïc tieáng toát, ñöôïc nhieàu taøi lôïi, cheát ñöôïc leân trôøi, caàu ñieàu gì ñeàu ñöôïc. Taïi sao vaäy? Vì ngöôøi cuùng döôøng cho Phaät luùc môùi thaønh ñaïo vôùi ngöôøi cuùng döôøng cho Phaät luùc saép Nieát-baøn, coâng ñöùc hai beân ngang nhau khoâng khaùc. Ngöôi haõy ñeán noùi vôùi Chaâu-na raèng: ‘Toâi tröïc tieáp nghe töø Phaät, tröïc tieáp laõnh thoï töø Phaät, raèng Chaâu-na nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng Phaät maø ñöôïc lôïi lôùn, quaû baùo lôùn’.” A-nan vaâng lôøi, ñi ñeán choã Chaâu-na, noùi raèng: “Toâi tröïc tieáp nghe töø Phaät, tröïc tieáp laõnh thoï töø Phaät, raèng oâng Chaâu-na nhôø coâng ñöùc cuùng döôøng Phaät maø ñöôïc lôïi lôùn, quaû baùo lôùn.

Taïi sao vaäy? Vì ngöôøi cuùng döôøng Phaät luùc môùi thaønh ñaïo vôùi ngöôøi cuùng döôøng Phaät luùc saép Nieát-baøn, coâng ñöùc hai beân ngang nhau khoâng khaùc. Thoï trai nhaø Chaâu-na, Môùi nghe lôøi noùi naøy: Beänh Nhö Lai theâm naëng, Thoï maïng ñaõ saép taøn, Tuy aên naám Chieân-ñaøn, Maø beänh vaãn caøng taêng. OÂm beänh maø leân ñöôøng, Laàn ñeán thaønh Caâu-thi. Baáy giôø, Theá Toân ñöùng daäy, ñi veà phía tröôùc ñöôïc moät quaõng ngaén, ñeán döôùi moät goác caây, laïi baûo A-nan: “Ta ñau löng quaù, haõy söûa choã ngoài.” A-nan ñaùp: “Vaâng”. Roài doïn moät choã ngoài. Nhö Lai nghæ ngôi. A- nan leã chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân. Luùc ñoù, coù ngöôøi ñeä töû A-la- haùn teân laø Phuùc-quyù21, ñi töø thaønh Caâu-thi-na-kieät22 nhaém ñeán thaønh Ba- baø, khi vöøa ñeán giöõa ñöôøng, troâng thaáy Phaät taïi beân goác caây, dung maïo ñoan chính, caùc caên tòch tònh, taâm yù nhu thuaän trong caûnh tòch dieät tuyeät ñoái, ví nhö con roàng lôùn, nhö hoà nöôùc ñöùng trong khoâng chuùt caùu bôïn. Sau khi thaáy, oâng phaùt sinh thieän taâm hoan hyû, ñi ñeán gaàn Phaät, ñaûnh leã roài ngoài laïi moät beân vaø baïch Phaät raèng: “Baïch Ñöùc Theá Toân, ngöôøi xuaát gia, ôû taïi choã thanh tònh, öa thích söï nhaøn cö, thaät hy höõu thay, daãu caû moät ñoaøn xe coù nhöõng naêm traêm coã ñi ngang qua moät beân maø vaãn khoâng hay bieát! Thaày toâi coù laàn ngoài tónh toïa döôùi moät goác caây beân ñöôøng thuoäc ñòa phaän giöõa hai thaønh Caâu-thi vaø Ba-baø. Luùc ñoù coù ñoaøn xe naêm traêm coã ñi ngang qua moät beân. Tieáng xe coä raàm raàm. Tuy thöùc tænh nhöng khoâng nghe thaáy. Sau ñoù coù ngöôøi ñeán hoûi: ‘Coù thaáy ñoaøn xe vöøa ñi qua ñaây khoâng?’ Ñaùp: ‘Khoâng thaáy.’Laïi hoûi: ‘Coù nghe khoâng?’ Ñaùp: ‘Khoâng nghe.’ Laïi hoûi: ‘Naõy giôø oâng ôû ñaây hay ôû choã khaùc?’ Traû lôøi: ‘ÔÛ ñaây.’ Laïi hoûi: ‘Naõøy giôø oâng tænh hay meâ?’ Traû lôøi:

21. Haùn: A-la-haùn ñeä töû danh vieát Phuùc-quyù . Coù leõ dö chöõ haùn. No.7: Maõn La tieân nhaân chi töû danh Phaát-ca-sa . D.15, sñd.: Tröôøng I tr.627: Pukkusa, ñeä töû cuûa Alaøra Kaølaøma. 22. Caâu-thi-na-kieät

, caùc phieân aâm khaùc: Caâu-thi-na-kieät-la , Caâu-thi-na-giaø-la , Caâu-thi-na thaønh ; Paøli: Kusinagara.

91 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I ‘Tænh.’ Laïi hoûi: ‘Naõy giôø oâng thöùc hay nguû?’ Traû lôøi: ‘Khoâng nguû.’ Ngöôøi kia thaàm nghó: ‘Ñaây thaät laø hy höõu. Ngöôøi xuaát gia chuyeân tinh môùi nhö theá. Cho daãu tieáng xe raàm roä, thöùc maø vaãn khoâng hay.’Roài noùi vôùi thaày toâi raèng: ‘Vöøa coù naêm traêm coã xe raàm roä ñi qua con ñöôøng naøy, tieáng xe chaán ñoäng maø coøn khoâng nghe thaáy, coù ñaâu laïi nghe thaáy chuyeän khaùc!’ Roài ngöôøi kia laøm leã, hoan hyû töø taï.” Phaät noùi: “Naøy Phuùc-quyù! Nay Ta hoûi ngöôi. Haõy tuøy yù traû lôøi. Ñoaøn xe raàm roä ñi qua, tuy thöùc nhöng khoâng nghe vaø saám seùt vang ñoäng ñaát trôøi, tuy thöùùc nhöng khoâng nghe. Trong hai ñieàu ñoù, ñieàu naøo khoù hôn?” Phuùc-quyù thöa: “Tieáng ñoäng cuûa ngaøn chieác xe ñaâu saùnh baèng tieáng saám seùt. Khoâng nghe tieáng xe coøn deã chöù khoâng nghe saám seùt aáy môùi thaät laø raát khoù.” Phaät noùi: “Naøy Phuùc-quyù, Ta coù moät laàn ôû taïi moät thaûo lö trong thoân A- vieät23, luùc ñoù coù ñaùm maây laï vuït noåi leân, roài tieáng saám seùt vang reàn döõ doäi laøm cheát heát boán con traâu vaø hai anh em ngöôøi ñi caøy, thieân haï xuùm tôùi chaät ních. Luùc aáy Ta ñang ra khoûi thaûo lö, ñi kinh haønh thong thaû. Moät ngöôøi töø ñaùm ñoâng kia ñi laïi choã Ta, ñaàu maët leã saùt chaân, roài theo sau Ta kinh haønh. Daãu bieát nhöng Ta vaãn hoûi: ‘Ñaùm ñoâng kia ñang tuï taäp ñeå laøm gì vaäy?’ Ngöôøi kia lieàn hoûi laïi Ta raèng: ‘Naõy giôø Ngaøi ôû ñaâu, thöùc hay nguû?’ Ta traû lôøi: ‘ÔÛ ñaây, khoâng nguû.’ Ngöôøi kia taùn thaùn cho laø hy höõu, chöa thaáy ai ñaéc ñònh nhö Phaät; saám chôùp vang reàn caû trôøi ñaát theá maø rieâng mình tòch tònh, thöùc maø khoâng hay. Roài ngöôøi aáy baïch Phaät: ‘Vöøa roài coù ñaùm maây laï vuït noåi leân, roài tieáng saám seùt vang reàn döõ doäi laøm cheát heát boán con traâu vaø hai ngöôøi ñi caøy. Ñaùm ñoâng tuï taäp chính laø vì chuyeän aáy.’ Ngöôøi aáy trong loøng vui veû, lieàn ñöôïc phaùp hyû, leã Phaät roài lui. Luù c ñoù Phuù c -quyù ñang khoaù c hai taá m vaû i maø u vaø n g 24, trò giaù caû traê m ngaø n , rôø i choã ngoà i ñöùn g daä y , roà i quyø xuoá n g, chaé p tay baï c h Phaä t: “Nay con ñem taám vaûi naøy daâng Theá Toân. Cuùi mong Theá Toân naïp thoï.”

23.

A-vieät , hoaëc A-ñaàu ; Paøli: Atuma.

24.

Haùn: hoaøng ñieäp ; TNM: hoaøng kim ñieäp (boä mao).

Phaät baûo Phuùc-quyù: “Ngöôi ñeå moät taám cho Ta vaø moät taám cho A-nan.” Phuùc-quyù vaâng lôøi. Moät taám daâng Phaät, moät taám cho A-nan. Phaät thöông töôûng oâng cho neân nhaän. Phuùc-quyù ñaûnh leã Phaät vaø ngoài laïi moät beân. Phaät laàn löôït thuyeát phaùp cho oâng, chæ baøy, giaùo huaán, khieán cho ñöôïc ích lôïi, hoan hyû. Ngaøi giaûng veà boá thí, trì giôùi, sinh thieân, duïc laø ñaïi hoaïn, baát tònh, oâ ueá, phieàn naõo oâ nhieãm25 laø phaùp chöôùng ñaïo, xuaát yeáu26 laø toái thaéng. Khi Phaät bieát taâm yù Phuùc-quyù ñaõ hoan hyû, nhu nhuyeán, khoâng bò

trieàn caùi truøm laáp, raát deã khai hoùa; nhö thöôøng phaùp cuûa chö Phaät, Ngaøi giaûng cho Phuùc-quyù veà Khoå thaùnh ñeá, Khoå taäp, Khoå dieät vaø Khoå xuaát yeáu thaùnh ñeáá. Phuùc-quyù lieàn phaùt tín taâm thanh tònh, ví nhö taám vaûi saïch raát deã nhuoám maøu, ngay treân choã ngoài maø xa lìa traàn caáu, phaùt sinh phaùp nhaõn, thaáy phaùp, chöùng phaùp, an truù quyeát ñònh chaùnh taùnh, khoâng coøn bò sa ñoïa aùc ñaïo, thaønh töïu voâ uùy, beøn baïch Phaät: “Con nay quy y Phaät, Phaùp, Taêng. Cuùi mong Theá Toân nhaän con laøm moät Öu-baø-taéc trong Chaùnh phaùp. Töø nay cho ñeán troïn ñôøi con nguyeän khoâng saùt, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng doái, khoâng uoáng röôïu. Cuùi mong Theá Toân nhaän con laø Öu-baø-taéc ôû trong Chaùnh phaùp.” Laïi baïch Phaät: “Luùc naøo Phaät ñeán giaùo hoùa taïi thaønh Ba-baø xin Ngaøi haï coá ñeán khoùm nhaø ngheøo cuûa con. Bôûi vì con muoán ñem heát nhöõng vaät thöïc saøng toïa, y phuïc, thuoác thang saün coù trong nhaø ñeå daâng cuùng Theá Toân. Theá Toân laõnh thoï cho thì noäi gia con ñöôïc an laïc.” Phaät noùi: “Ngöôi noùi raát phaûi.” Roài Theá Toân laïi noùi phaùp cho Phuùc-quyù; chæ baøy, giaùo huaán, khieán cho ñöôïc lôïi ích, hoan hyû. Phuùc-quyù ñaûnh leã Phaät roài ñi. Phuùc-quyù ñi chöa bao laâu, A-nan lieàn ñem taám vaûi vaøng cuûa mình daâng Phaät. Phaät do taâm töø maãn nhaän laõnh vaø khoaùc leân treân mình. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân hieän ra moät dung maïo thung dung, oai quang röïc rôõ, caùc caên thanh tònh, saéc dieän töôi vui.

25.

Haùn: thöôïng laäu ; coù leõ Paøli: uppakileza (Skt.: upakleza): phieàn naõo taïp nhieãm.

26.

Haùn: xuaát yeáu , hay xuaát ly : thoaùt ly phieàn naõo hay khoå; Paøli: nissaraòa,

Skt.: nihsaraòa.

93 KINH DU HÀNH – TRƯỜNG A HÀM I A-nan troâng thaáy, aâm thaàm suy nghó: “Ta ñöôïc haàu gaàn Phaät hai möôi laêm naêm nay chöa khi naøo thaáy Phaät coù moät saéc dieän töôi saùng nhö ngaøy nay”. Beøn ñöùng daäy, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaép tay hoûi Phaät: “Töø khi con ñöôïc haàu Phaät, ñaõ hai möôi laêm naêm nay, chöa töøng thaáy saéc dieän Phaät nhö hoâm nay. Chaúng hieåu do duyeân gì? Con mong nghe ñöôïc yù Phaät.” Phaät baûo A-nan: “Coù hai duyeân côù maø saéc dieän Nhö Lai töôi saùng khaùc luùc bình thöôøng: moät laø luùc Phaät môùi thaønh ngoâi Chaùnh giaùc, hai laø luùc Phaät xaû boû thoï maïng saép vaøo Nieát-baøn. A-nan, do hai duyeân aáy maø saéc dieän khaùc thöôøng.” Roài Theá Toân noùi baøi tuïng: Y maøu vaøng saùng vui, Mòn, meàm, raát töôi saïch, Phuùc-quyù daâng Theá Toân, Haøo quang traéng nhö tuyeát. Phaät baûo: “A-nan, ta ñang khaùt. Ta muoán uoáng nöôùc. Ngöôi haõy ñi laáy nöôùc ñem ñeán ñaây.” A-nan thöa: “Vöøa roài coù naêm traêm coã xe loäi qua khuùc treân soâng laøm nöôùc ñuïc caû. Chæ coù theå duøng röûa chaân, khoâng theå duøng uoáng ñöôïc.” Phaät noùi ñeán ba laàn nhö theá. A-nan thöa: “Hieän chæ coù soâng Caâu-toân27 caùch ñaây khoâng xa, laø coù nöôùc trong maùt. Uoáng hay taém röûa ñeàu ñöôïc.” Luùc ñoù coù moät vò thaàn ôû taïi

nuùi Tuyeát, voán doác loøng tin Phaät ñaïo, laáy baùt ñöïng nöôùc quyù tònh ñuû taùm coâng ñöùc ñem ñeán daâng Phaät. Phaät thöông xoùt laõnh thoï vaø ñoïc baøi tuïng: Phaät baèng taùm thöù aâm, Baûo A-nan laáy nöôùc: Ta khaùt, nay muoán uoáng. Uoáng xong ñeán Caâu-thi. AÂm eâm dòu, hoøa nhaõ,

27. Caâu-toân , caùc phieân aâm khaùc: Caâu-löu-toân , Ca-quaät-ña , Ca-di , Cöôùc-cu-ña ; Paøli: Kakutthaø, Skt.: Kakuwæa.

Ai nghe cuõng vui loøng.
Haàu haï hai beân Phaät,
Lieàn baïch Theá Toân raèng:
Vöøa coù naêm traêm xe,
Loäi soâng sang bôø kia,
Ñaõ laøm ñuïc doøng nöôùc,
Uoáng chaéc khoâng theå ñöôïc.
Soâng Caâu-löu khoâng xa,
Nöôùc toát, raát trong maùt;
Coù theå laáy nöôùc uoáng,
Cuõng coù theå taém röûa.
Tuyeát sôn coù quyû thaàn,
Ñem nöôùc daâng Nhö Lai.
Uoáng xong, uy duõng maõnh.
Ñaáng Sö Töû böôùc ñi.
Nöôùc aáy coù roàng ôû,
Trong saïch khoâng ñuïc dô.
Thaùnh nhan nhö Tuyeát sôn
Thong thaû qua Caâu-toân.

Roài Theá Toân ñi ñeán soâng Caâu-toân, laáy nöôùc uoáng vaø röûa xong roài, cuøng ñaïi chuùng laàn ñi nöõa. Giöõa ñöôøng, Phaät döøng laïi taïi döôùi moät goác caây vaø baûo Chaâu-na28:

“Ngöôi laáy y Taêng-giaø-leâ gaáp laøm tö roài traûi cho ta naèm. Ta ñau löng. Muoán taïm nghæ taïi ñaây.”

Chaâu-na vaâng lôøi, traûi choã xong, Phaät ngoài leân choã ñoù. Chaâu-na leã Phaät roài ngoài laïi moät beân maø thöa raèng:

“Con muoán nhaäp Nieát-baøn. Con muoán nhaäp Nieát-baøn.”

Phaät daïy:

“Neân bieát phaûi thôøi.”

Chaâu-na lieàn nhaäp Nieát-baøn ôû ngay tröôùc Phaät.

28. Chaâu-na, moät Tyø-kheo, khoâng phaûi ngöôøi thôï saét; Paøli: Cundaka.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.